Ziemeļu Ministru padomes Nordplus pieaugušo izglītības projekta "Sargāt nemateriālo kultūras mantojumu mācoties" ("Safeguarding of Intangible Cultural Heritage through Learning") ietvaros, partneri no trīs valstīm un četrām organizācijām apgūst un dalās ar pieredzi nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā. Vadošais partneris projektā ir Zviedru Ostrobotnijas izglītības un kultūras asociācija (Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur skn) Somija, partneri Norvēģijas lauku sieviešu apvienība, (Norges Bygdekvinnelag), biedrība Kultūras projektu koordinācijas centrs (Latvijas, Kuldīga) un biedrība "Jaunpils reģionālās attīstības centrs "Rats""(Latvija). No 2022. gada 25. līdz 29.aprīlim Latvijā, Jaunpilī, Kuldīgā un Alsungā uzņēma projekta dalībniekus no partnerorganizācijām.

Vizītes laikā Jaunpils reģionālās attīstības centrs "Rats" un Kultūras projektu koordinācijas centrs (Kuldīga) iepazīstināja projekta partnerus ar metodēm, kādas tiek izmantotas pieaugušo izglītībā nemateriālā mantojuma saglabāšanai.

Š.g. 26. aprīlī dalībnieki Jaunpilī iepazinās ar biedrības "Jaunpils reģionālās attīstības centrs "Rats"" aktivitātēm divdesmit gadu laikā un pēdējā laika aktivitātes, kas vērstas uz nemateriālā mantojuma saglabāšanu. Piemēram, dzimtas stāstu veidošana, mūzikas - ģitārspēles pamatiemaņu apguve , apriņķa mākslinieku un mākslas iepazīšana. Iepriekšējos gados - gidu apmācības, tūrisma maršrutu un informācijas sagatavošana par Jaunpils un apkārtnes kultūrvēsturiskajiem objektiem. Katrs projekta dalībnieks saņēma informācijas mapes ar vizītes programmu, programmā iekļauto aktivitāšu aprakstiem, biedrības kultūras jomas divdesmit gadu aktivitāšu uzskaitījumu un Jaunpils karti ar kultūrvēsturiskiem objektiem.

Biedrība "Jaunpils reģionālās attīstības centrs "Rats"",projekta dalībnieki apgūst ģitārspēles pamatiemaņas un mācās spēlēt latviešu šūpuļdziesmu "Aijā žūžū lāča bērni", izmantojot biedrības veidoto tiešsaistes video youtube.com, Jaunpils RAC Rats un izdalīto tabulatūras lapu.

Viesatās projekta dalībnieki apmeklēja kultūras namu, kur izvietota arī bibliotēka un izveidotas sešas novadpētniecības istabas, kas katra veltīta citai tēmai: novadniekam kartogrāfam Matīsam Siliņam; novadniekam, folkloras vācējam Krišjānim Baronam; nacionālā teātra aktierim Kārlim Teihmanim; Kr.Barona pamatskolas vēsturei, Kolhoza laikam, Seno laiku vēsturei.

Viesatu kultūras nams, bibliotēka, novadpētniecības istabas. Bibliotekāre Sandra Šteina iepazīstina ar vietvārdu un zudušo māju meklēšanas ekspedīciju pie 100 zudušo māju kartes.

Dienas turpinājumā dalībnieki staigāja Viesatu dabas taku, klausījās dabas skaņas un piknikā cienājās ar Jaunpils pienotavas sieriem, Lestenes maiznīcas un Liepkalnu maiznīcas (bezglutēna produkcijas), Norvēģu brūno sieru, Somu maizi, aļņa gaļas desu un norvēģu kartupeļu stipro dzērienu.

Viesatu dabas taka

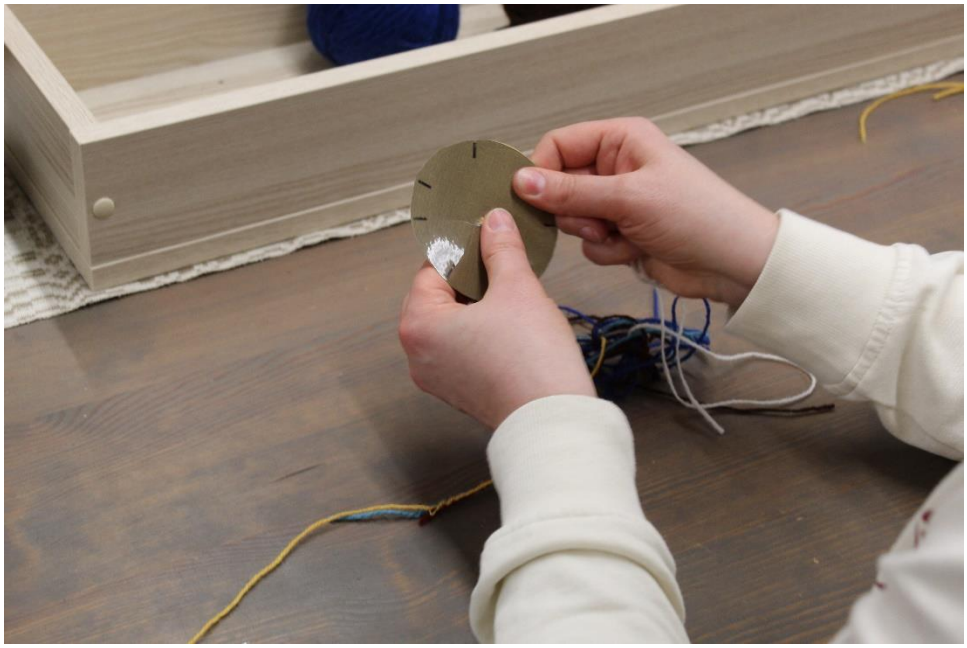

Jaunpils Amatu mājā vadītāja Velga Pavlovska iepazīstina ar aušanas tradīcijām, Jaunpils tautastērpu pētīšanu, rāda mācību video par vilnas apstrādi māca pamatiemaņas aušanā, rokasprādze, jostiņa.

Pēc amatu mājas apmeklējuma projekta dalībnieki apmeklēja Jaunpils luterāņu baznīcu, apskatīja grezno restaurēto altāri un ērģeles. Jaunpils ūdens dzirnavās, guva ieskatu par vēsturiski nozīmīgo graudkopības un graudu pārstrādes nozares nozīmi Jaunpilī un reģionā.

Informatīvie stendi Jaunpils ūdensdzirnavās

Vakarā Jaunpils pilī baudīja viduslaiku mielastu un apmeklēja Bebru ielas publisko pirti.
Nākamās dienās vizīte turpinājās Kuldīgā.

Kuldīgas restaurācijas centrā vadītāja Ilze Zariņa projekta dalībniekus iepazīstina ar koka durvju un logu atjaunošanas nozīmi vēsturiskās pilsētas ainavas saglabāšanā un izstrādāto pilsētas iepazīšanas spēli.

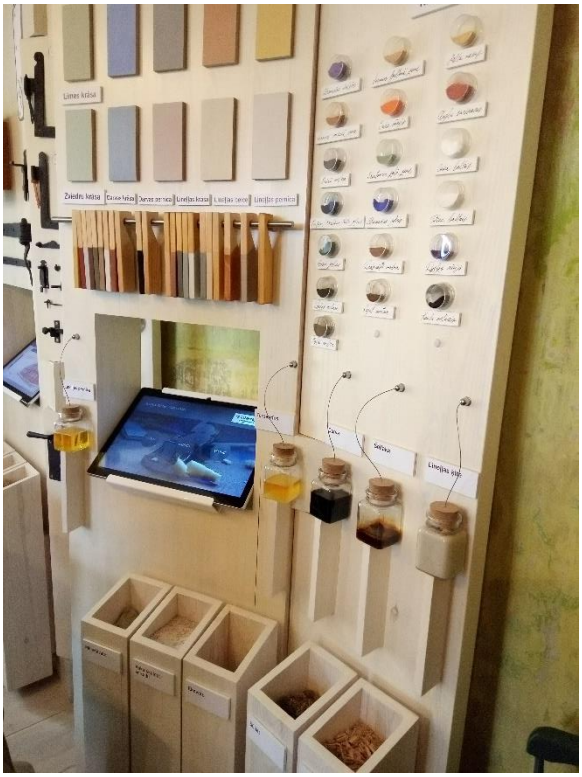

Koka krāsu un laku ekspozīcija, Kuldīgas Restaurācijas centrs

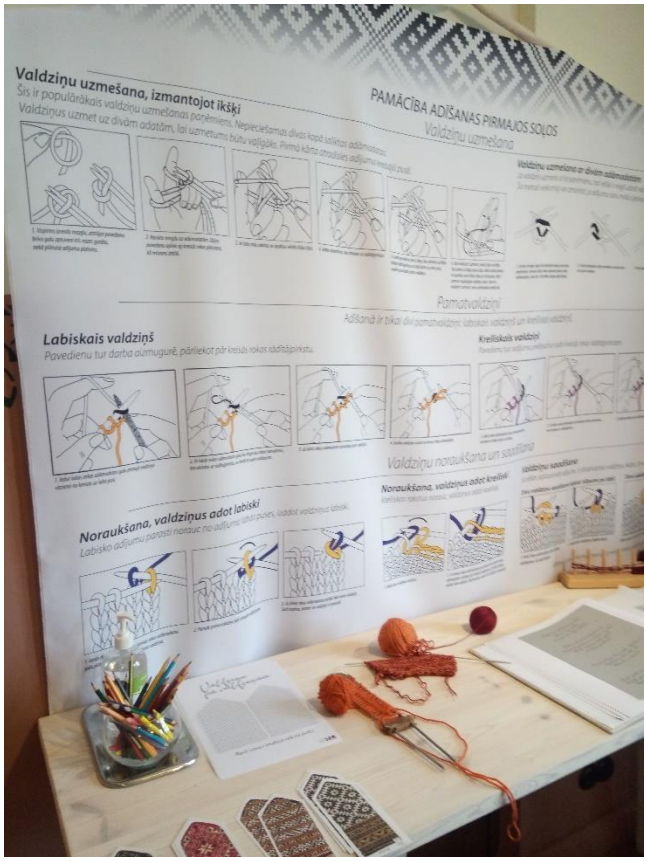

Kuldīgas novada muzejs

Apmeklēja Kuldīgas novada muzeju, uzzināja vairāk par rūpnieku Bangertu dzimtu, kas tajā dzīvojusi. Apskatīja iekārtotās istabas. Muzeja pirmajā stāvā pārbaudīja savas adīšanas iemaņas un apskatīja Rokdarbu kopas "Čaupe"" darbus. Dienas turpinājumā projekta dalībnieki viesojās Štafenhāgena namā, apskatot Zviedrijas karaļa atstāto lādi, lielo manteļskursteni un apartamentus. Apmeklēja vēsturisko bankas ēku, kur šobrīd tiek iekārtots muzejs. Apguva iesācēja iemaņas darbā ar mālu, to apgleznojot. Ventmalā vēroja lēkājošās vimbas, bet vakarā nogaršoja svaigu vimbu.

Sklandraušu gatavošana. Suitu sievu un vīru dziedājums, tradicionāli suitu dziedājumam bija arī viesu apdziedāšana. Suitu kultūrtelpa ir iekļauta UNESCO pasaules nozīmes kultūras mantojuma sarakstā.

Tika apmeklēta Alsungas pils un uzzināts pils īpašnieku dzīves stāsts. Apmeklēja Alsungas katoļu baznīcu. Alsungas Amatu mājā skatīja muzeja ekspozīcijas, izstādi, gatavoja sklandu raušus un klausījās skanīgo suitu sievu un vīru dziedājumu.

"Latvijas Goda apļa" gaismas objekts – "Suitu sakta", Alsunga

Informāciju sagatavoja: R.Zīverte
Foto: R. Zīverte, I.Zariņa
Vairāk par biedrību "Jaunpils reģionālās attīstības centrs "Rats"" un projektu: http://jaunpils.lv/NVOjaunpilsrac.php
#nordplusich #nordplusadult #kulturosterbotten #bygdekvinner #kuldiga #jaunpils